

PHÁP LUẬT SINGAPORE VỀ CÁC HÌNH THỨC TỔ CHỨC KINH DOANH

TS. VŨ THỊ LAN ANH *

1. Khái quát pháp luật của Singapore về các hình thức tổ chức kinh doanh

Do Singapore là nước có hệ thống pháp luật thuộc dòng họ common law nên cấu trúc pháp luật về công ty cũng như các hình thức tổ chức kinh doanh khác gồm luật án lệ và luật thành văn. Mặc dù có tập hợp các án lệ liên quan đến công ty và các hình thức tổ chức kinh doanh khác nhưng Singapore vẫn chú trọng ban hành nhiều văn bản luật trong lĩnh vực này.

Pháp luật thành văn về các hình thức tổ chức kinh doanh nói chung và công ty nói riêng ở Singapore có lịch sử phát triển lâu đời. Luật công ty Ấn Độ (Indian Company Act) năm 1866 là đạo luật về công ty đầu tiên áp dụng cho Vùng eo biển (Straits Settlements) - thuộc địa của Anh ở khu vực Đông Nam Á bao gồm Penang, Malacca và Singapore, đặt dưới sự kiểm soát của Thống đốc xứ Bengal. Tuy nhiên, vùng thuộc địa này đã tách ra khỏi khôi thuộc địa Ấn Độ của Anh và trở thành thuộc địa Hoàng gia Anh vào năm 1867. Đến năm 1889, Luật công ty Ấn Độ chấm dứt hiệu lực trên vùng lãnh thổ này và bị thay thế bởi Pháp lệnh về công ty (Company Ordinance) năm 1889. Pháp lệnh này bị bãi bỏ và thay thế bằng các pháp lệnh mới vào các năm 1915, 1923 và 1940. Do có thời kì Singapore là một bang trong Liên bang Malaysia nên pháp luật Malaysia có nhiều ảnh hưởng tới pháp luật Singapore, cụ

thể Luật công ty Malaysia năm 1965 chính thức được áp dụng tại Singapore.⁽¹⁾ Ngày 9/8/1965 Singapore trở thành nước cộng hòa độc lập, tách ra khỏi Liên bang Malaysia. Với tư cách là quốc gia độc lập, Singapore ban hành Luật công ty năm 1967 mà về cơ bản là sự sao chép Luật công ty Malaysia năm 1965. Kể từ khi ban hành tới nay, đạo luật này đã nhiều lần sửa đổi, bổ sung, nhất là trong thời gian gần đây Luật công ty được sửa đổi gần như hàng năm, liên tục vào các năm 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 và gần đây nhất là vào năm 2008.⁽²⁾ Luật công ty hiện hành gồm 411 điều với những nội dung khá chi tiết về thành lập và chấm dứt hoạt động của công ty, những điểm đặc trưng về các loại hình công ty, mối quan hệ giữa các thành viên công ty với nhau và giữa công ty với bên ngoài...

Bên cạnh đạo luật quan trọng nhất là Luật công ty (Luật số 50 - Tuyên tập năm 1994), Singapore còn ban hành hàng loạt văn bản pháp luật khác điều chỉnh các hình thức kinh doanh như Luật về đăng ký kinh doanh (Luật số 32 - Tuyên tập năm 2004), Luật về hợp danh (Partnership Act - Luật số 391 - Tuyên tập năm 1994); Luật về hợp danh trách nhiệm hữu hạn (Limited Liability Partnerships Act - Luật số 163A - Tuyên tập năm 1994); Luật về hợp danh hữu hạn (Limited Partnerships

* Giảng viên Trung tâm luật so sánh
Trường Đại học Luật Hà Nội

Act 2008 - Luật số 35 năm 2008), Luật phá sản (Luật số 20 - Tuyên tập năm 2000)... Bên cạnh đó, một số loại hình công ty đặc thù còn chịu sự điều chỉnh của những đạo luật khác, ví dụ: các công ty bảo hiểm và ngân hàng chịu sự điều chỉnh của Luật bảo hiểm (Luật số 142 - Tuyên tập năm 1994) và Luật ngân hàng (Luật số 20 - Tuyên tập năm 1994); công ty tài chính - Luật về công ty tài chính (Luật số 108 - Tuyên tập năm 1994); một số điều khoản của Luật chứng khoán và giao dịch tương lai (Luật số 289 - Tuyên tập năm 1994) cũng điều chỉnh hoạt động của công ty...

Luật thành văn của Singapore về các hình thức kinh doanh có điểm đặc thù là chịu ảnh hưởng sâu sắc của pháp luật một số nước cùng dòng họ pháp luật. Ví dụ, Luật công ty Singapore vay mượn nhiều điều khoản từ pháp luật về công ty của Anh và Australia; có rất nhiều điểm giống Luật công ty Malaysia năm 1965.

Bên cạnh luật thành văn do cơ quan lập pháp ban hành, ở Singapore còn áp dụng một số đạo luật của Anh và Malaysia. Cụ thể, Luật về áp dụng pháp luật Anh năm 1993 liệt kê những đạo luật của Anh có hiệu lực pháp luật trên lãnh thổ Singapore, trong đó có Luật về hợp danh.⁽³⁾ Điều 2 (1) Luật giải thích thuật ngữ của Singapore còn quy định: “*Luật do Nghị viện Singapore ban hành bao gồm luật hoặc pháp lệnh của Singapore hoặc Malaysia có hiệu lực pháp luật tại Singapore*”.

Như vậy, có thể thấy pháp luật về các hình thức tổ chức kinh doanh ở Singapore khá đa dạng, bao gồm luật án lệ và luật thành văn, trong đó có cả các đạo luật của nước ngoài. Việc sử dụng cả các văn bản luật nước ngoài để điều chỉnh các quan hệ xã

hội phát sinh trong hoạt động tổ chức kinh doanh dưới các hình thức pháp lý khác nhau đã tạo nên điểm đặc thù của pháp luật Singapore trong lĩnh vực này.

2. Các hình thức tổ chức kinh doanh theo pháp luật Singapore

Theo pháp luật Singapore, nhà đầu tư có thể kinh doanh dưới các hình thức: doanh nghiệp một chủ, hợp danh và công ty.

a. Doanh nghiệp một chủ (Sole Proprietorship) là doanh nghiệp do một cá nhân làm chủ. Doanh nghiệp một chủ không có tư cách pháp nhân. Khi một cá nhân kinh doanh, họ tiến hành hoạt động kinh doanh nhân danh chính mình, có quyền quyết định mọi vấn đề liên quan đến hoạt động kinh doanh và chịu trách nhiệm cá nhân đối với các khoản nợ và nghĩa vụ tài sản khác phát sinh trong hoạt động kinh doanh. Vì thế, có thể nói cá nhân kinh doanh chịu trách nhiệm vô hạn trong kinh doanh. Nếu doanh nghiệp một chủ làm ăn thua lỗ hay bị phá sản, các chủ nợ có thể kiện chủ doanh nghiệp để đòi nợ, bởi vì chủ doanh nghiệp có nghĩa vụ trả nợ bằng cả tài sản doanh nghiệp lẫn tài sản cá nhân của mình. Đây là hình thức tổ chức kinh doanh đơn giản nhất ở Singapore. Loại hình doanh nghiệp một chủ tương tự như doanh nghiệp tư nhân ở Việt Nam và về cơ bản, quy chế pháp lý của doanh nghiệp một chủ cũng không khác gì so với doanh nghiệp tư nhân của chúng ta.

Để có thể tiến hành các hoạt động kinh doanh với tư cách là chủ sở hữu duy nhất, cá nhân phải đăng ký kinh doanh theo quy định của Luật về đăng ký kinh doanh (Luật số 32). Tuy nhiên, có một số đối tượng tiến hành hoạt động kinh doanh nhưng không phải

đăng kí kinh doanh như tài xế taxi, người bán hàng rong... Đối với một số ngành nghề đặc thù như luật sư, kế toán viên, bác sĩ, kiến trúc sư, việc đăng kí kinh doanh được quy định trong các luật chuyên ngành khác, vì thế không chịu sự điều chỉnh của Luật về đăng kí kinh doanh. Muốn thành lập doanh nghiệp một chủ chỉ cần đăng kí với Cơ quan điều tiết kế toán và doanh nghiệp (Accounting and Corporate Regulatory Authority - ACRA).⁽⁴⁾ Chủ doanh nghiệp không cần phải có tài khoản để cơ quan kiểm toán có thể kiểm soát như các loại doanh nghiệp khác nhưng vẫn phải báo cáo tài chính cuối năm cho cơ quan thuế.

b. Hợp danh (Partnership) là hình thức kinh doanh tập hợp từ 2 người trở lên cùng tiến hành kinh doanh để tìm kiếm lợi nhuận. Hợp danh không có tư cách pháp nhân, có tối đa 20 thành viên, hoạt động theo Luật về hợp danh (Luật số 391). Hợp danh không được gọi là công ty như ở Việt Nam.

Pháp luật Singapore quy định nếu số lượng thành viên của hợp danh vượt quá 20 thì hợp danh đó bắt buộc phải chuyển đổi thành công ty theo Luật công ty. Tuy nhiên, Luật về nghề luật (Luật số 161) quy định đối với những người hành nghề luật thì có thể thành lập hợp danh với trên 20 thành viên.

Bản thân hợp danh không thể đứng đơn nguyên đơn hoặc bị đơn trong các vụ kiện mà phải là các thành viên hợp danh. Các thành viên này liên đới chịu trách nhiệm vô hạn trước các khoản nợ và nghĩa vụ tài sản của hợp danh, kể cả trong trường hợp các thành viên hợp danh có thoả thuận phân chia trách nhiệm. Hợp danh không có quyền sở hữu tài sản.

Về nguyên tắc mọi thành viên hợp danh có quyền ngang nhau trong việc điều hành hoạt động của hợp danh. Để tránh tranh chấp có thể xảy ra, các thành viên thường ký thoả thuận hợp danh. Bàn thân các cơ quan nhà nước cũng khuyến khích các hợp danh ký kết loại thoả thuận này.

Ngoài ra, pháp luật Singapore còn quy định về hai loại biến thể của hợp danh là hợp danh trách nhiệm hữu hạn (Limited Liability Partnership - LLP) và hợp danh hữu hạn (Limited Partnerships - LP).

Hợp danh hữu hạn là hợp danh không có tư cách pháp nhân gồm hai hay nhiều thành viên, trong đó có ít nhất một thành viên hợp danh thường và một thành viên hợp danh hữu hạn; không giới hạn số lượng thành viên tối đa. Thành viên hợp danh thường chịu trách nhiệm vô hạn, còn thành viên hợp danh hữu hạn chịu trách nhiệm hữu hạn trong phạm vi số vốn góp vào hợp danh. Theo Điều 3 (5) Luật về hợp danh hữu hạn, cả hai loại thành viên này đều có thể là cá nhân hoặc công ty (hoặc LLP). Các thành viên hữu hạn không được tham gia quản lý hợp danh. Pháp luật Singapore quy định rõ trong trường hợp vì lí do nào đó mà LP không còn thành viên hữu hạn thì đăng kí kinh doanh của LP bị tạm thời đình chỉ và thành viên hợp danh thường được coi là đã đăng kí kinh doanh dưới hình thức hợp danh theo Luật về đăng kí kinh doanh. Chỉ khi có thành viên hợp danh hữu hạn mới xuất hiện và đăng kí tại ACRA thì LP được “sống lại”, đăng kí kinh doanh của LP được khôi phục lại.

Bên cạnh hợp danh hữu hạn còn có hợp danh trách nhiệm hữu hạn (LLP). Hợp danh

trách nhiệm hữu hạn có tư cách pháp nhân gồm ít nhất 2 thành viên, không hạn chế số lượng tối đa. Thành viên có thể là cá nhân từ 18 tuổi trở lên⁽⁵⁾ hoặc công ty (hoặc LLP), đều chịu trách nhiệm hữu hạn trong phạm vi phần vốn góp vào công ty. Điểm đặc thù của loại hình hợp danh này là các thành viên hợp danh chịu trách nhiệm cá nhân trước những khoản nợ hoặc rủi ro của hợp danh phát sinh do hành vi thiếu cẩn trọng của mình nhưng không chịu trách nhiệm trước hành vi của các thành viên hợp danh khác. Khác với hợp danh và LP, LLP có thể đứng tên sở hữu tài sản. Đây là loại hình doanh nghiệp tương đối mới ở Singapore, mang những đặc trưng của cả hợp danh và công ty. Loại hợp danh này giống công ty ở chỗ: 1) Nó có tính kế thừa liên tục, tức là tồn tại liên tục không phụ thuộc vào “số phận” của các thành viên; 2) Có quyền sở hữu tài sản mang tên hợp danh; 3) Các thành viên không chịu trách nhiệm cá nhân về các khoản nợ và nghĩa vụ tài sản của hợp danh mà chỉ chịu trách nhiệm hữu hạn. Hợp danh trách nhiệm hữu hạn giống hợp danh ở chỗ các thành viên có thể thoả thuận với nhau về việc phân chia lợi nhuận cũng như rủi ro, về việc quản lý điều hành hoạt động của hợp danh. Pháp luật không quy định “cứng” bộ máy tổ chức quản lí của LLP mà để các thành viên tự quyết định. LLP không cần có giám đốc, cổ đông hay thành viên hợp danh, nó chỉ có các thành viên vừa là chủ sở hữu, vừa điều hành kinh doanh. Chính vì thế, nó cũng mang các dấu hiệu của hợp danh. LLP kết hợp được tính mềm dẻo, linh hoạt về cơ chế quản lí của hợp danh với lợi thế của chế độ trách nhiệm hữu hạn. Loại

hình hợp danh này rất phù hợp cho những nhà đầu tư vừa muốn hưởng chế độ trách nhiệm hữu hạn, lại vừa muốn tổ chức kinh doanh dưới hình thức hợp danh. Mặc dù pháp luật không giới hạn ngành nghề có thể hoạt động dưới hình thức hợp danh này nhưng trên thực tế, những người hành nghề luật sư, kiểm toán viên thường lựa chọn loại hình hợp danh này để tiến hành các hoạt động kinh doanh chung.⁽⁶⁾

Loại hình doanh nghiệp một chủ và hợp danh có nhiều ưu điểm so với các loại hình doanh nghiệp khác. *Thứ nhất*, chúng đều không bị bắt buộc phải công khai tài chính. *Thứ hai*, thủ tục đăng ký kinh doanh cũng như việc kiểm soát từ phía Nhà nước cũng đơn giản hơn so với công ty. Muốn kinh doanh dưới hai hình thức này chỉ cần điều kiện là từ 18 tuổi trở lên, là công dân Singapore, người thường trú tại Singapore hoặc có giấy phép lao động. Về vấn đề này, pháp luật Singapore tỏ ra khá mềm dẻo khi cho phép trong trường hợp chủ sở hữu không phải là người thường trú ở Singapore thì có thể chỉ định giám đốc là người thường trú ở Singapore. Tuy nhiên, những người bị tuyên bố phá sản thì không có quyền đăng ký kinh doanh dưới hai hình thức này. *Thứ ba*, bộ máy tổ chức quản lí của hai hình thức kinh doanh này cũng đơn giản và mềm dẻo hơn so với công ty. Mặc dù vậy, hai hình thức kinh doanh này có hạn chế là chế độ chịu trách nhiệm vô hạn của chủ sở hữu và đăng ký kinh doanh theo từng năm, vì thế phải gia hạn từng năm một.

c. Công ty ở Singapore chịu sự điều chỉnh của Luật công ty (Luật số 50). Công ty có tư cách pháp nhân độc lập, vì thế có thể

đứng tên nguyên đơn, bị đơn trong các vụ kiện, có thể sở hữu tài sản dưới danh nghĩa của công ty, tách bạch với tài sản của các cổ đông; những người góp vốn vào công ty chịu trách nhiệm hữu hạn; công ty vẫn tiếp tục tồn tại kể cả khi các cổ đông hay giám đốc chết, từ chức hay phá sản.

Theo pháp luật Singapore, công ty được hiểu là các công ty có chế độ trách nhiệm hữu hạn. Luật công ty Singapore chia công ty thành hai loại là công ty tư nhân và công ty công chúng.

Công ty tư nhân (private company) gồm công ty TNHH tư nhân và công ty TNHH tư nhân miễn trừ (exempt private company).⁽⁷⁾ Đa số các công ty ở Singapore là công ty tư nhân. Đây là loại hình công ty tương tự như công ty TNHH theo pháp luật Việt Nam. Để khuyến khích đầu tư vào công ty, pháp luật Singapore quy định những điều kiện thành lập công ty tư nhân rất đơn giản, linh hoạt.

Công ty công chúng (public company) là loại hình công ty có quy mô lớn và cổ phần của chúng thường được giao dịch trên thị trường chứng khoán Singapore. Công ty công chúng bao gồm công ty công chúng hữu hạn theo cổ phần (Public company limited by shares) và công ty công chúng hữu hạn theo bảo lãnh (Public company limited by guarantee).

Công ty công chúng hữu hạn theo cổ phần là công ty có quốc tịch Singapore với số lượng cổ đông có thể nhiều hơn 50. Công ty có thể tăng vốn bằng cách chào bán cổ phần, trái phiếu ra công chúng với điều kiện trước đó phải đăng ký cáo bạch với Ủy ban tiền tệ Singapore.

Công ty công chúng hữu hạn theo bảo lãnh là loại hình công ty chủ yếu được sử dụng để thành lập các công ty phi lợi nhuận

nhằm phục vụ cho lợi ích công cộng và quốc gia như phát triển nghệ thuật, từ thiện, tổ chức nghề nghiệp, câu lạc bộ... Điểm đặc thù ở loại hình công ty này tạo ra sự khác biệt với công ty công chúng hữu hạn theo cổ phần là mặc dù các thành viên công ty chỉ chịu trách nhiệm hữu hạn trong phạm vi số vốn họ cam kết góp vào công ty nhưng trong trường hợp công ty bị phá sản, thành viên công ty và những người đã từng là thành viên trong vòng một năm kể từ khi công ty lâm vào tình trạng phá sản phải góp thêm tài sản tương ứng với khoản tiền họ đứng ra bảo lãnh cho công ty để thanh toán các khoản nợ phát sinh trong thời gian họ còn là thành viên. Những người từng là thành viên phải chịu trách nhiệm đó nếu các thành viên hiện tại không có khả năng thanh toán nợ.

Theo pháp luật Singapore, mọi thành viên tham gia góp vốn vào công ty đều được gọi là cổ đông. Công ty có ít nhất một cổ đông⁽⁸⁾ và số lượng cổ đông tối đa tùy thuộc vào loại hình công ty: công ty TNHH tư nhân miễn trừ có số cổ đông tối đa là 20; công ty TNHH tư nhân có tối đa là 50 cổ đông; công ty công chúng có thể có nhiều hơn 50 cổ đông.

Công ty phải có ít nhất một giám đốc là người thường trú ở Singapore. Nếu người nước ngoài muốn trở thành giám đốc công ty Singapore thì phải xin cấp giấy phép lao động tại Bộ nhân lực. Đối với công ty, pháp luật cũng quy định chặt chẽ hơn về bộ máy quản lý công ty như về đại hội đồng cổ đông, giám đốc... Điểm khác biệt trong bộ máy quản lý công ty so với các loại hình doanh nghiệp khác là bắt buộc trong thời hạn 6 tháng kể từ khi đăng ký kinh doanh, công ty

phải bổ nhiệm chức danh thư ký công ty; trong vòng 3 tháng phải bổ nhiệm kiểm toán viên nội bộ trừ trường hợp công ty thuộc diện được miễn kiểm toán.

Theo Điều 17 (3) Luật công ty, tổ chức kinh doanh có trên 20 thành viên thì bắt buộc phải đăng ký kinh doanh dưới hình thức công ty, trừ các hợp danh mang tính chất nghề nghiệp hoạt động theo quy định của các đạo luật thành văn khác như Luật về nghề luật... Việc đăng ký kinh doanh cho công ty phức tạp hơn doanh nghiệp một chủ và hợp danh với lệ phí đắt hơn (315\$ so với 65\$ Singapore). Thủ tục đăng ký kinh doanh cho công ty bao gồm hai bước: 1) Đăng ký tên gọi của công ty. Sau khi tên gọi được chấp thuận có thể tiến hành thủ tục đăng ký kinh doanh. Tên gọi đã đăng ký sẽ được giữ trong vòng 2 tháng và có thể gia hạn thêm 2 tháng nữa; 2) Nộp hồ sơ đăng ký kinh doanh. Tại Singapore, mọi thủ tục đăng ký kinh doanh đều phải thực hiện qua mạng. Cơ quan đăng ký kinh doanh sẽ hoàn tất thủ tục trong vòng 15 phút sau khi nộp lệ phí đăng ký kinh doanh (cũng qua mạng). Một số ngành nghề kinh doanh đòi hỏi phải có giấy phép hoặc chấp thuận của bộ chuyên ngành như tài chính, bảo hiểm, đại lý du lịch và trường tư thục thì thời gian có thể kéo dài từ 14 ngày tới 2 tháng.⁽⁹⁾

Sau khi được thành lập, công ty trở thành thực thể pháp lý độc lập, tách bạch khỏi các thành viên công ty. Tư cách pháp lý độc lập của công ty được ghi nhận trong cả luật thành văn (Điều 19 (5) Luật công ty) và luật án lệ. Cụ thể, có thể tham khảo các án lệ Salomon v A Salomon & Co Ltd [1897] AC22; Lee v Lee's Air Farming Ltd [1961] AC12. Điều

này dẫn đến hậu quả là các khoản nợ và nghĩa vụ do công ty tạo ra là của chính công ty chứ các cổ đông không chịu trách nhiệm thay cho công ty. Nếu công ty làm ăn thua lỗ, không thanh toán được các khoản nợ thì các chủ nợ phải gánh chịu rủi ro đó bởi vì các thành viên công ty chỉ chịu trách nhiệm hữu hạn. Luật công ty đưa ra một số trường hợp ngoại lệ về trách nhiệm cá nhân của thành viên công ty. Cụ thể tại Điều 339 (3) và Điều 340 (2), những khoản nợ tạo ra trong trường hợp không hề có hi vọng công ty có thể thanh toán thì người tham gia ký kết hợp đồng tạo ra những khoản nợ đó bị coi là có lỗi trong việc vi phạm hợp đồng và phải chịu trách nhiệm cá nhân trong việc thanh toán toàn bộ hoặc một phần các khoản nợ đó. Trường hợp ngoại lệ thứ hai được quy định tại Điều 340 (1) Luật công ty, theo đó khi công ty đang lâm vào tình trạng phá sản, nếu có bất kỳ hành vi kinh doanh nào của công ty nhằm mục đích lừa dối chủ nợ thì tòa án có quyền tuyên bố rằng người thực hiện hành vi đó phải chịu trách nhiệm cá nhân đối với toàn bộ hoặc một phần khoản nợ của công ty. Trường hợp ngoại lệ thứ ba được đặt ra khi công ty chia lợi nhuận ngay cả khi công ty làm ăn thua lỗ thì giám đốc công ty - người trực tiếp chi trả hoặc cho phép chi trả khoản lợi nhuận đó phải chịu trách nhiệm cá nhân về khoản thanh toán đó (Điều 403 (2b) Luật công ty).

Qua nghiên cứu pháp luật Singapore về các hình thức tổ chức kinh doanh, có thể rút ra một số nhận xét sơ bộ sau đây:

Thứ nhất, pháp luật Singapore về các hình thức tổ chức kinh doanh bao gồm luật thành văn và luật bất thành văn (án lệ). Cũng

giống như nhiều quốc gia thuộc dòng họ common law, các quy định về thương mại nói chung và công ty nói riêng đã được pháp điển hoá và các đạo luật thành văn giữ vai trò chủ đạo trong việc điều chỉnh các quan hệ xã hội phát sinh trong lĩnh vực này. Tuy nhiên, do điều kiện lịch sử nên luật thành văn của Singapore về các hình thức kinh doanh chịu nhiều ảnh hưởng của pháp luật Anh, Australia, Malaysia...

Thứ hai, các hình thức kinh doanh của tư nhân ở Singapore về cơ bản cũng giống như nhiều quốc gia khác, bao gồm doanh nghiệp một chủ, hợp danh và công ty. Tuy nhiên, để đáp ứng nhu cầu thực tiễn đa dạng của các nhà đầu tư, ngoài những loại hình doanh nghiệp truyền thống, Singapore còn đưa ra những hình thức kinh doanh độc đáo khác như hợp danh trách nhiệm hữu hạn (LLP).

Thứ ba, chế định công ty của Singapore khá tương đồng với công ty TNHH và cổ phần ở Việt Nam về bản chất, số lượng thành viên, chế độ chịu trách nhiệm. Điểm khác biệt chủ yếu tập trung vào các hình thức công ty (tên gọi và cách phân loại chúng); bộ máy quản lý nội bộ công ty.

Thứ tư, thủ tục đăng ký kinh doanh ở Singapore rất đơn giản, gọn nhẹ. Tất cả các quy trình đều được hướng dẫn công khai trên website của ACRA. Mọi thủ tục đăng ký đều tiến hành qua mạng và có thể hoàn tất trong vòng vài chục phút. Đây là yếu tố rất quan trọng góp phần khuyến khích các nhà đầu tư Singapore bắt đầu kinh doanh dưới các hình thức khác nhau.

Như vậy, có thể thấy pháp luật linh hoạt, mềm dẻo với các hình thức kinh doanh đa

dạng cùng với những thủ tục hành chính thông thoáng đã tạo nên những tiền đề cơ bản để các nhà đầu tư Singapore cũng như nước ngoài bỏ vốn kinh doanh ở đất nước nhỏ bé nhưng giàu có này. Đây cũng là bài học kinh nghiệm cho Việt Nam trong quá trình hoàn thiện pháp luật kinh doanh nói chung và pháp luật về doanh nghiệp nói riêng./.

- (1). Luật công ty Malaysia được ban hành dựa trên Luật công ty năm 1961 của bang Victoria (Australia).
- (2). Xem: <http://www.guidemesingapore.com/business/c645-singapore-company-act-amendments.htm>
- (3). Xem: Leonard Goh Choon Hian. Legal systems in ASEAN – Si. Chapter 2 – Sources of law. http://www.aseanlawassociation.org/papers/sing_chp2.pdf
- (4). ACRA là cơ quan quốc gia được thành lập năm 2004 trên cơ sở sáp nhập cơ quan đăng ký công ty và kinh doanh (RCB) và Ban kiểm toán công (PAB). Chức năng chủ yếu của ACRA là đăng ký kinh doanh cho các chủ thể kinh doanh và kiểm toán viên công; báo cáo và tư vấn cho Chính phủ những vấn đề liên quan đến đăng ký và điều tiết hoạt động của các nhà kinh doanh và kiểm toán viên công..., qua đó tạo môi trường tốt cho hoạt động kinh doanh và kiểm toán công. Xem: <http://www.acra.gov.sg>
- (5). Quy định về độ tuổi này áp dụng từ ngày 01/3/2009.
- (6). Xem: website về đăng ký kinh doanh của Chính phủ Singapore: http://www.bizfile.gov.sg/mybizfile/prod/pop_up/comparison_chart.htm
- (7). Công ty trách nhiệm hữu hạn tư nhân miễn trừ là loại công ty mà tất cả thành viên đều là cá nhân (tối đa là 20), không có sự tham gia góp vốn trực tiếp hoặc gián tiếp của các công ty khác. Nếu doanh thu của công ty thấp hơn hạn mức nhất định thì có thể được Bộ trưởng tài chính quyết định cho miễn thuế.
- (8). Trước đây công ty phải có ít nhất 2 cổ đông. Theo Luật công ty sửa đổi năm 2004, công ty có thể chỉ có một cổ đông và công ty vẫn tiếp tục tồn tại với cổ đông duy nhất đó. Tuy nhiên, Luật đòi hỏi giám đốc duy nhất của công ty loại đó phải là người thường trú tại Singapore và giám đốc không đồng thời là thư ký công ty.
- (9). Xem: http://www.acra.gov.sg/Company/Starting_a_Company/Incorporating+a+Local+Company.htm